

מ זה יותר משנה מוצג מוסד לביקורת של מיסלגת העבודה התלונות וקובלנות נגד אחד מנושאי התפקידים הרמים במיפלגה. ההאשמות הכלולות בימיכתבים מופנות כלפי יצחק קורן, המזכיר הכללי של תנועת העבודה הציונית, אירגון הגג של התנועות הציוניות הסוציאליסטיות שהיו קשורות בעבר במפא"י וביפועל"ציון.

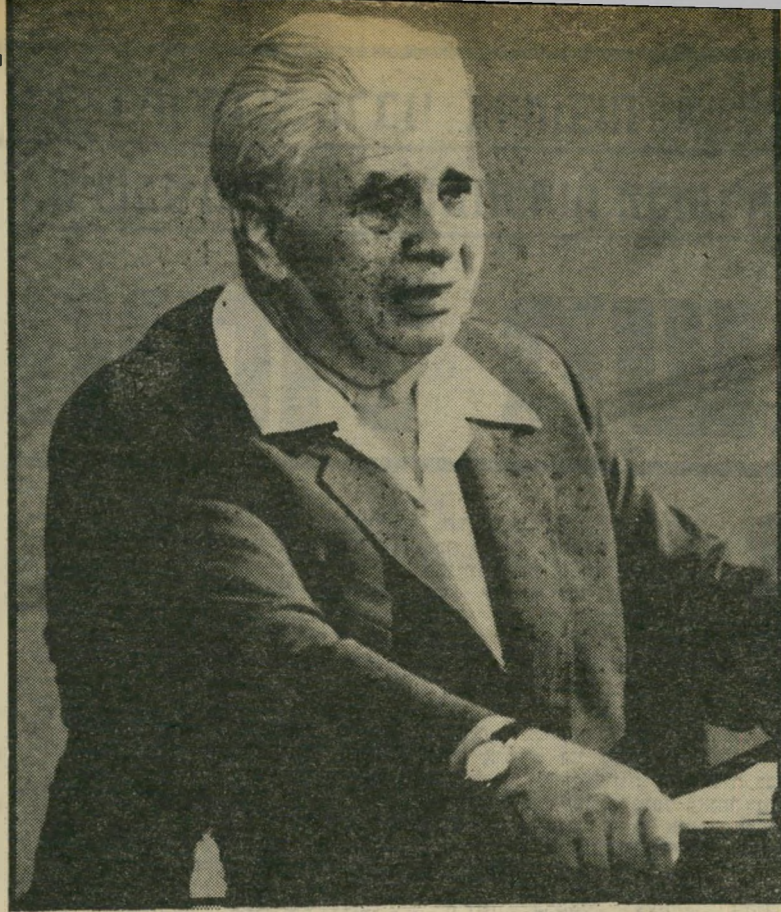
קורן בן ה-65, יליד קישניוב שבבסרביה, אינו פנים חדשות בנוף העסקי הירמפא"יית. למרות שעלה לארץ רק ב-1940, הוא זכה כבר כעבור ארבע שנים במשרה הרמה של מזכיר תנועת המושבים, שבה החזיק 17 שנים רצופות. כאשר נבחר לכנסת נטש את משרת המזכיר, וזכה בדרגה גבוהה יותר. כמי שריכז בידי את כוחה של תנועת המושבים, הוא הגיע עד למעמד של סגן שר האוצר, שבו כיהן במשך שנתיים. בין השנים 1963-1961. במשך עשר שנים שימש יצחק קורן, מצד תפקידיו הציבוריים הרבים האחרים, גם כגזבר של תנועת העבודה הציונית. ב-12 השנים האחרונות הוא משמש כמזכיר הכללי.

התלונות וההאשמות שהופנו כלפי קורן, למוסד לביקורת של מיפלגת העבודה ול"מוכ"ל המיפלגה מאיר זרמי, היו מכמה סוגים.

● "אני בא מאחת מארצות אירופה החשובות. אחרי שנים רבות של פעילות אינטנסיבית בתנועתנו, כתב אחד ה"מתלוננים", "אני יכול להעיד עדות נאמנה על כך שאחת הסיבות (אולי העיקרית) להתפוררות מוחלטת של סיעתנו, היא פעולתו ההרסנית של המזכיר הזה.

"כמעט כל חודשיים שלוש קפץ אלינו לביקור, מבל שיהיו ומבלי שיהיה צורך בכך. מוטב שלא אכתוב על הרמה של נאומיו הפומביים. מבלי להכיר את מצב העניינים במקום ובתנועה, עמד על כך שתקבלנה הצעותיו הסרות-השחר, שי כמובן מעולם לא בוצעו. אולם בשבילו היה חשוב לתת להן פירסום, ולדווח על הישגיו הגדולים."

● "במשך שנות כהונתו של יצחק קורן, אמרה תלונה אחרת, "עברו תחת ידיו מיליוני דולרים ולירות, שנתמנו ל"קופת התנועה בעיקר מטעם הסוכנות ה-

האידיאולוג הנודע
יצחק קורן, המזכיר הכללי של תנועת העבודה הציונית, שהיא האירגון העולמי של המיפלגת היהודית הקשורות במפא"י. קורן, שבמשך שנתיים היה סגנו של פינחס ספיר כשר האוצר, מוגדר בפירוטמי תנועתו כ"אחד מגדולי ההוגים והאידיאולוגים של התנועה הציונית. בשנים האחרונות הוא חייד את המחשבה הציונית."

המוסד לביקורת של מיפלגת העבודה חקר את עיסקי האחוזות הפרטיית של הח"כ לשעבר

מרים. ומוציא לאור ספרים בשפות שונות בחתימתו, שלא הוא כתב אותם. האם מישהו החליט להוציא את הספרים על חשבון התנועה? האם מישהו מילבדו החר לט על העביר 3000 דולר לבונוס-איריס, כדי לתרגם שם את ספרו?"

התלונות נגד קורן אופייניות לגבי עסקים המתבצרים משך שנים ארוכות בעמדות-מפתח, והופכים אותן אחוזותיהם הפרטיות. תנועת העבודה הציונית שבראשה עומד קורן, היא מין אחוזה פרטית כזאת, שתקציבה השנתי מגיע למיליונים ומרבית הוצאותיה מוקדשות לניהול ול"הוצאות הכרוכות בכך, ולמסעות המוכ"ל שלה ברחבי תבל. את תקציביה, שהחזתת "סודי" מתנוססת עליהם דרך-קבע, היא מממנת מהקצבות של הסוכנות היהודית, של אירגונים יהודיים בחו"ל ושל מקורות חשאיים המופיעים תחת התואר "שונים". המיפלגת הציונית המאוגדת במיסגרת התנועה העולמית, הן למעשה אגודות רפאים, המאוישות רק בידי עסקנים ופונקציונרים. קולו המצלצל של קורן אליהם, הוא קול קורן במידבר.

חיפוי מיפלגתי

על ההפקרות

ב עזרת תקציבים אלה יכול היה מוכ"ל לפאר ולרומם את שמו. מאמר שהתפרסם בעיתון תנועת העבודה הציונית בדרום-אפריקה, מציג את קורן כאחד ה"אוריס-והתומים של המחשבה הציונית כיום.

המאמר מגלה פרקים סתומים בקאריירה המופלאה של המנהיג הציוני הגדול: "רעיונותיו של קורן לא נשארו בתחום התיאוריה בלבד. הוא היה אמיץ דיו כדי לעורר ביקורת והתנגדות כלפיהן. הוא לא התעייף מביקורים במרכזי-הציונות היעיקריים כדי להציג, להבהיר ולהתווכח על רעיונותיו. לבסוף השתלטו דעותיו על המחשבה של התנועה הציונית העולמית... הוא אחד המנהיגים הציוניים שיישם את האידיאולוגיה הציונית שלו באופן מוחשי... ומה אנחנו יודעים על יצחק קורן האדם? הוא אינו רק לוחם פוליטי קשה, הוא גם אדם בעל קסם רב... יש לו מוח אנאליטי ומתפלפל בעת-רובעונה-אחת..."

קורן קורן במידבר

אין פלא שאחרי תיאור זה, ציפו חברי התנועה הסוציאליסטית הציונית בדרום אפריקה במתח רב לקראת הופעתו של קורן בפניהם. כגודל הציפיה, כך היה גם גודל האכזבה. כשלו הופעתו של קורן בדרום-אפריקה גרם לניתוק הקשר של התנועה שם מתנועת העבודה הציונית. בינתיים הרחיב קורן את תחום פעילותו גם לשטחים אחרים. הוא נושא בתואר מזכיר הוועד למען תרבות האידיש ב"ש ראל. יכול להיות שמישהו ימצא סתירה בין תפקיד מוכ"ל תנועה ציונית לבין תפקיד מזכיר של תנועה להפצת האידיש, אבל לקורן יש הרבה נימוקים כדי להפריך סתירה זו.

מסתבר, כי במיסגרת הפיצויים שקיבל הקונגרס היהודי העולמי מגרמניה, נכללו פיצויים גם על חורבן תרבות האידיש. הרגרמנים תבעו כי חלק מכספים אלה יוקדש לשיקום תרבות האידיש שנהרסה, ושי עבודה הם משלמים פיצויים. כך הוקם הוועד למען תרבות האידיש. קורן החל נודד שוב בעולם, כדי להקים בכל מקום ריכוז יהודי וועדים לשפה ולסיפרות אידיש, שכימעט כולם מורכבים מאותם האנשים העובדים בתנועת העבודה הציונית. הוא הרכיב ועדים מאנשים שאיש אינו מכיר ואיש אינו יודע אותם, כתב העיתון האירי אוננדר שטיינע, המופיע בלונדון. "הפקרות כזאת יכול להרשות רק קורן כזה. סופרי האידיש נשארו בחוץ, וגם כאן, בלונדון, הוא הקים ועדה שאין לה קשר לנושא, והמורכבת מהאנשים הבלתי-מתאימים."

אלא שהביקורת הגלויה והסמויה אינה מרתיעה את יצחק קורן, האידיאולוג הגדול של התנועה הציונית. הוא ממשיך למשול בכיפה באחוזות הפרטיות שלו.

סירובו של אנקוריון לטפל בפרשת יצחק קורן ולחקור את הגעשה בכספי תנועת העבודה הציונית לא חסם את זרם התלונות, המציפות את המוסד לביקורת עד עצם היום הזה. טען אחד המאשימים: "במשך עשר שנים, בהיות יצחק קורן גיבור האיתוד העולמי, הוא נהג בכספי ציבור בביזבז, בחוסר-אחריות וכברכוש אישי, ללא כל ביקורת. גם אחרי שנבחר כמזכיר תנועת העבודה, הוא מוסיף לבזבז כספי-ציבור."

"יצחק קורן מציף את העיתונות במא-

מיפלגת העבודה, ח"כ ארי אנקוריון, לי האשמות אלה, היתה: "הגעתי למסקנה שהטענות הן בעלות אופי פוליטי, ואינן בגדר הטענות שהמוסד לביקורת צריך לברר." אשר לטענות בדבר טוהר-המידות של יצחק קורן, קבע אנקוריון: "טענות אלה הן כוללניות ביותר... המוסד לביקורת איננו יכול להיות חוקר, תובע ופוסק בעת-רובעונה-אחת. אם חבר מאשים חבר אחר בהאשמה כלשהי, עליו לפרט את האשמתו ועליו להיות גם מוכן להוכיח בהורחות של ממש את האמור על ידו."

כאן, בלירות ישראליות

תנועת העבודה הציונית

ריכוז הצעת תקציב הכנסות והוצאות לשנת 1973/74

סדר	1. ניהול וכלליות	2. כיון לתנועה	3. עזרנות	4. שליחים, נוער וספורטאים	5. שונות
הוצאות	407,000.00	140,000.00	58,000.00	50,000.00	119,000.00
הכנסות	359,792.00	200,000.00	6,000.00	-	110,000.00
כספי או אי-כספי הוצאות	(47,208.00)	60,000.00	(52,000.00)	(50,000.00)	(9,000.00)

התקציב ה"סודי"
על כל דפי תקציבי תנועת העבודה הציונית מופיע הציין "סודי", כאילו היו חומר ביטחוני מסווג. למעשה נועדה סודיות זו לחפות על חוסר-המעש הממשי של התנועה, ועל כך שרוב תקציבה מוצא לצורכי ניהול ולמסעותיו של יצחק קורן ברחבי העולם.

יהודית, אך גם ממקורות אחרים, פרטיים וציבוריים. יצחק קורן היה השליט היחיד על הכספים האלה, ניהל את משק הכספים במשך שנים רבות ללא ועדת-ביקורת. אין ספק שאם תיערך בדיקת כספים, תתגלה תמונה של אי-סדר וביזבז הגובר לים טבילים ממש."

● "כאשר הלך פינחס ספיר לעולמו, הוסיפה תלונה שלישית נגד קורן, "שהה המזכיר-הכללי כרגיל בחו"ל משם הדליף לאחד מעיתוני-הערב (כנראה בשיחה טל-פנית מבואנוס-אייירס) מעשייה בדבר מיברק שלא היה ולא נברא, אשר הועיק אותו בשם ראשי העבודה לשוב ארצה, כדי לטפל בדבר קביעת מועמד ליושב ראש הסוכנות היהודית והנהלה הציונית. מובן שהוא לא שכן לכלול בין המועמדים גם את עצמו."

מיליונים

ללא ביקורת

א היו אלה ההאשמות היחידות שהתקבלו בוועדת הביקורת. האשמות נוספות התייחסו לנסיעותיו המרובות של יצחק קורן לחו"ל, תוך ציון העובדה שר בשנתיים האחרונות לבדן תלונות אליו אשתו לחמש נסיעות בשליחות התנועה: פעמיים לדרום-אמריקה, פעם לצפון-אמריקה, פעם לרומניה ופעם נוספת לאירופה. הוא הואשם גם בכך שאת המאמרים הרבים המתפרסמים בשמו בעיתוני תנועת העבודה העולמית בעולם, שאותם הוא מממן מכספי התנועה, כותבים סופרי-צללים, המנסחים עבורו גם את החוברות האידיאולוגיות ואת הנאומים.

תגובת יושב-ראש המוסד לביקורת של